

Täysistunto

Tiistai 8.12.2020 klo 13.59—21.57

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan talousalueella sijaitsevan tytäryhtiön lopullisen tappion konsernivähennyksestä ja laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 18 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 185/2020 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 34/2020 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 34/2020 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

20.19 **Pia Viitanen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on kysymys senkaltaisesta asiasta, että tytäryhtiö voisi lopullisia tappioitaan tavallaan poistaa suomalaisessa emoyhtiössä, ja tässä taas taustalla on se, että tällä esityksellä varmistetaan, että konserniverotus täällä meillä Suomessa on EU-oikeuden mukainen. Eli komissio on käynnistänyt rikkomusmenettelyn Suomea vastaan, sillä on katsottu, että tämä säännös on ristiriidassa unionin konserniavustusten verovähennyskelpoisuuden osalta, ja komissio katsoo, että Suomen tulee sallia ulkomaisen yhtiön lopullisten tappioiden vähentäminen suomalaisen emoyhtiön verotuksessa. Siitä on kysymys tässä kokonaisuudessa.

Kuten sanottu, tämä avustuslainsäädäntö on meidän vähän niin kuin pakko käynnistää. Sinänsä konserniavustuslaki sellaisenaan ei ole tämän rikkomusmenettelyn kohteena, tämä yksityiskohta on, ja sen korjaamiseksi, jotta voimme sitten olla kansainvälisen oikeuden mukaisia, me teemme tämän erillislain tässä yhteydessä.

Tämä on laadittu senkaltaisella logiikalla, että tällä on kuitenkin haluttu ensi sijassa turvata tässä tilanteessa myös meidän veropohjaamme, ja siksi on lakia laadittaessa, sen erilaisia ratkaisuja mietittäessä, kiinnitetty erityisesti huomiota siihen, että tässä on erityyppisiä rajoituksia, ja näiden rajoitusten tarkoituksena on turvata suomalaista veropohjaa.

Sitten asiantuntijakuulemisista, joita me käymme hyvin laajalti tässä mietinnössä läpi: Jos luette tätä tekstiä, tämä on hyvin juridisteknistä, oikeudellista, vero-oikeudellista tekstiä, niin tässä vastataan lähinnä siihen kritiikkiin niiltä asiantuntijoilta, jotka ovat olleet sitä mieltä, että tässä on liikaa rajoituksia. Tavallaan kuitenkin valiokuntana yksimielisesti olemme sitä mieltä, että nämä rajoitukset ovat tarpeen juuri siksi, että tällä nimenomaisesti turvattaisiin se, että niin paljon kuin mahdollista edelleen niitä veroja tänne meille kertyisi. Täällä käydään läpi esimerkiksi sitä, että jotkut olisivat halunneet, että voisi vähentää enemmän tätä veroa, mutta käytännössä katsoen me tässä toteamme, että ei kotimainen konserniavustus salli esimerkiksi verovuoden tuloksen ylittämistä, ja tässä suhteessa tämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2020 vp

kritiikki on joka tapauksessa hieman kaukaa haettu. Tässä kritiikissä puhutaan muun muassa siitä, voisiko nämä tappiot vähentää, [Puhemies koputtaa] jos on vaikkapa pieniä tuloja vielä, [Puhemies koputtaa] mutta lähdemme siitä, että yhtiö on oikeasti lopullisesti purettu, ja tätä kautta edetään. [Puhemies: Kiitoksia!] Tässä yhteydessä en näitä kaikkia kritiikkejä ja niihin vastaamisia käy läpi vaan totean lyhyesti, että tästä on tässä kysymys.

20.23 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Tämä on vähän sukua tuolle edelliselle kohdalle. Tässä mennään kuitenkin vähän riskialttiimmille vesille. Tässä tietysti on taustalla EU-tuomioistuimen päätökset, joita nyt sitten Suomen lainsäädäntöön laitetaan, ja hienoa, että edustaja Viitanen korosti näitä rajoituksia, joita tässä on.

Tässä on kyse siitä, että tämä liittyy monikansallisiin yrityksiin, siihen, että monikansallinen yritys voi tehdä verosuunnittelua laajassa mitassa. Siirtohinnoittelu on yksi muoto, jolla voittoja siirretään maasta toiseen. Edellinen asiakohta, jossa me myöskin käsitelimme tätä verovälttelyä, oli tämänkaltaisen asia. Tässä on kyse siitä, että kun monenlaisilla yrityksillä on runsaasti tytäryhtiöitä, niin kun tytäryhtiöille tulee tappioita jossain muussa maassa erityisesti tilanteessa, jossa firma on mennyt konkurssiin siellä toisessa maassa, niin niitä tappioita ei voi vähentää verotuksessa sen tytäryhtiön osalta ja se siirretään konsernin tulokseen, siihen konsernin emoyhtiön tulokseen — jos se on suomalainen, Suomessa sijaitseva yhtiö, niin silloin sen tulokseen. Tämä tarjoaa kylläkin — ongelmallista, jos se on ilman rajoitteita — mahdollisuuksia myöskin veronkierrolle, koska monenlaiset yritykset voivat ostaa tappiokierteessä olevia yrityksiä jossain toisessa maassa ja siirtää sen verotuksen, sen tappiot, sitten tänne Suomeen, joka on korkeammin verottava maa, ja tämän tapaisen veronkierron osalta minä ymmärrän, että nämä rajoitukset on tässä tehty ja ne ovat hyvinkin tähdellisiä. Siinä mielessä tämä on järkevä linja, mutta tässä nyt nähdään, mitä tämä kansainvälinen monikansallisten yritysten kanssa toimiminen on tilanteessa, jossa verojärjestelmät vaihtelevat maittain. Iso ongelmahan tässä on se, että ehkä missään vaiheessa me emme pääse siihen, että kaikki verotus olisi yhdenmukaista, mutta ennen kaikkea pääomaliikkeiden osalta tätä yhteistä verotuspohjaa, yhteisiä verotuskäytänteitä, pitäisi yrittää kehittää eteenpäin, ja siinä Euroopan unioni on aivan ratkaisevassa asemassa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 185/2020 vp sisältyvien 1.-2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.